

Pasaulyje pripažinta, kad būtent socialinio verslo modelis gali efektyviausiai padėti kovoti su socialine krize. Šiandien tokia krizė mus jau drebina, tačiau Lietuvoje veikia tik apie 100 socialinių verslų. Akivaizdu, jog tai yra per mažas skaičius kovoje su didelėmis socialinėmis problemomis, todėl socialinio verslo ekspertai susivienijo ir pradeda socialinio verslo iniciatyvų skatinimo projektus, po kurių bus įkurta mažiausiai dar 30 naujų socialinių verslų.

„Versli Lietuva“ kartu su partneriais „NVO aviliu“, „Geri norai“ bei Europos socialinio verslumo ugdymo ir inovatyvių studijų institutu įgyvendina projektus, skatinančius „įjungti poveikį“ ir kurtis naujiems socialiniams verslams, kurie būtų pajėgūs daryti stiprų socialinį poveikį ir padėti įveikti krizę. Siekiama trečdaliu padidinti socialinių verslų skaičių Lietuvoje, ypač Klaipėdos ir Panevėžio regionuose.

„Socialinis verslas gali veikti įvairiomis formomis, tačiau nuo tradicinio verslo modelio skiriasi tuo, kad pirminė jo misija yra socialinis poveikis ir nauda visuomenei, o ne akcininkų pelno maksimizavimas. Didžioji dalis uždirbto pelno pirmiausiai naudojama socialinių tikslų įgyvendinimui. Mūsų su partneriais inicijuoti projektai padės kurtis būtent tokiems verslams, kurie visus savo pajėgumus nukreips opiausių socialinių problemų sprendimui ir pateisins projektų šūkį „Įjunk poveikį“, nes poveikis yra viena svarbiausių dedamųjų, norint kažką keisti ir pasiekti efektyviausius rezultatus“, – sako Inga Juozapavičienė, „Verslios Lietuvos“ Verslumo departamento vadovė.

Anot jos, projektai bus įgyvendinami dviem veiklų kryptimis. Pirmoji – skatinant tvarių socialinių verslų kūrimąsi, galinčių efektyviai spręsti šalyje vyraujančias problemas bei daryti stiprų socialinį poveikį. Antroji – padedant savivaldybėms išsigryninti vyraujančias problemas ir skatinant kurtis tuos socialinius verslus, kurie galėtų perimti savivaldybių viešąsias paslaugas ir taip padėti išspęsti jų identifikuotas problemas. Naujai įkurti socialiniai verslai gaus ne tik ekspertinę pagalbą, bet ir iki 7 tūkst. eurų paramą reikalingai įrangai įsigyti.

„Mes jau seniai glaudžiai dirbame su socialiniais verslais, esame perėmę kitų šalių gerąją praktiką, o susivieniję su stipriais partneriais galėsime nuveikti dar daugiau. Pirmoji projektų veiklų kryptis prasidės nuo kūrybinių dirbtuvių – socialinio verslo sprintų, kuriuose potencialūs socialiniai verslai vystys savo verslo idėjas. Tuomet seks intensyvūs mokymai ir konsultacijos su ekspertais“, – pirmosios projektų veiklų krypties konceptą pristato Simona Šimulytė, Europos socialinio verslumo ugdymo ir inovatyvių studijų instituto vadovė, „ChangeMakers'ON“ iniciatorė.

Su šiais socialiniais verslais kartu dirbs ir projektų partneris „Geri norai“. Jurgita Ribinskaitė-Glatzer „Geri norai“ vadovė ir „Reach for Change“ vadovė Baltijos šalyse sako, jog po apie pusmetį truksiančių projektų ciklo socialiniai verslai bus visiškai pasirengę vystyti verslą taip, kad darytų maksimaliai naudingą poveikį Lietuvos visuomenei.

„Verslai bus identifikavę aiškias problemas ir savo veiklas vykdys taip, kad galėtų tas problemas efektyviai spręsti bei pamatuoti daromą poveikį. Projektų metu jie susikurs finansinio tvarumo planus, lyderystės ir verslo plėtros strategijas, pasirengs bendruomenės telkimo planus. Išeis stiprūs ir pajėgūs veikti“, – pažymi J. Ribinskaitė-Glatzer.

Antroji projektų veiklų kryptis – orientuota į savivaldybių viešųjų paslaugų perdavimą socialiniams verslams, todėl atspirties tašku jiems kurtis taps savivaldybėse identifikuotos problemos.

„Viešųjų paslaugų perdavimas nevalstybiniam sektoriui yra įrašytas Lietuvos strateginiuose dokumentuose, o kitų šalių praktika rodo, kad tai atneša dvigubą naudą – didesnę teigiamų viešųjų paslaugų poveikį ir sumažėjusius jų teikimo kaštus. Kol kas Lietuvoje šis paslaugų perdavimas vyksta labai lėtai, todėl vienas iš projektų tikslų ir yra padėti savivaldybėm perduoti viešąsias paslaugas bei padėti susikurti tokiems socialiniams verslams, kurie galėtų perimti ir pagerinti tų paslaugų teikimą“, – situaciją pristato projektų partnerio „NVO avilio“ direktorius Arūnas Survila.

Pasak A. Survilos, ši projektų veiklų kryptis prasidės nuo opiausių savivaldybių problemų identifikavimo, tai padarys savivaldybių atstovai kartu su ekspertais, tuomet vyks mokymai, kuriuose bus įvardijamas siekiamas poveikis bei jį pamatuosiantys rodikliai. Po to savivaldybių atstovai ir potencialūs socialiniai verslai kartu grynins sprendimus identifikuotoms problemoms spręsti, savivaldybėms bus teikiamos konsultacijos, kaip pasirengti paslaugų poveikio prikimo dokumentus, o socialiniai verslai bus ruošiami pradėti veiklas, galinčias spręsti savivaldybių problemas ir daryti kokybišką poveikį.

Projektai vyks dviem ciklais – pirmasis – 2020 m., antrasis – 2021 m. Kiekvieno ciklo metu bus vykdomos abiejų krypčių veiklos. Siekiama, kad per visą projektų įgyvendinimo laikotarpį būtų įkurta ne mažiau kaip 30 naujų socialinių verslų. Nors projektų metu vykdomos veiklos bus nukreiptos į socialinių verslų kūrimąsi Klaipėdos ir Panevėžio apskrityse, į jas galės įsitraukti ir verslai iš kitų regionų. Projektai yra finansuojami 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos lėšomis.

Prasideda projektai, po kurių socialinių verslų skaičius Lietuvoje
išaugs trečdaliu

